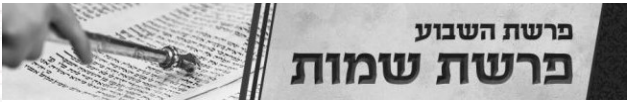

עזון תורני שכוחי בעזה"ת אגדה של תורה

גליון 731

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

מה ההבדל בין הגר המצרית למרים הנביאה. בפרשת "וירא" כאשר הגר בורחת מבית אברהם עם בנה ישמעאל וכלו לה המים מן החמת וישמעאל היה במצב של סכנה ממשית, תגובתה של הגר הייתה: "ותשלח את הילד וגו' ותלך ותשב לה מנגד וגו' כי אמרה אל אראה במות הילד". להבדיל ממנה, בפרשתנו כשהונח משה בתיבה ביאור והיה בסכנה, התייצבה מרים מנגד לא משום שחשבה שאולי תוכל להצילו, שהרי כתוב בתורה בפרוש שהטעם להשגחתה היה אך ורק "לדעה מה יעשה לו" ולא יותר מזה. מרים הגיעה למדרגה מופלאה ביותר של מידת נשיאה בעול עם חברו. נושא בעול אפילו כשאנו יכול לעזור, גם אז יהודי משתתף עם חברו במצבו וכואב את כאבו יחד עמו. ולכן אף שלא היה ביד מרים לעזור לו כלל, מכל מקום התייצבה שם, כי איך אפשר להניחו לבדו. הרגשת האחדות והאהבה היא זו שמחייבת אותה בשעה זו לכל הפחות לעמוד על ידו ולהיות עמו.

כפת האה

המשגיח הגה"צ רבי דן סגל שליט"א, סיפר שנסע פעם במונית, והנהג סיפר לו שפעם אחת לקח במונית את הסטייפלר זצוק"ל, והרב שאל אותו על רוחניותו, והוא השיב בכאב שהוא כל היום עובד ובכל זאת בסוף היום הולך לשיעור תורה, אולם לצערו הוא כבר עייף ומותש ונרדם על הגמרא. אמר לו הרב דע לך שאפילו שעתה נראה לך שאינך שווה מאומה, אולם בשמים הנך נחשב לגנרל גדול!

משה רואה את הסנה בוער באש והסנה אינו אוכל. אומר המדרש: ויאמר משה אסורה נא ואראה רבי יוחנן אמר: שלוש פסיעות פסע משה. רבי שמעון בן לקיש אמר: לא פסע, אלא צווארו עיקם. אמר לו הקב"ה: נצטערת לראות, חייך שאתה כדאי שאגלה עליך. מיד ויקרא אליו ה' מתוך הסנה אמר לו הקב"ה: אתה אמרת הנני, חייך שתבוא השעה ותתפלל על ישראל ומיד אני עונה אותך בלשון הזה, אז תקרא וה' יענה תשוע ויאמר הנני (ישעיה נח). משה רבינו עושה רק שלש פסיעות, או שרק מטה את ראשו, וזוכה להתגלות השכינה!

ונוסף בפרשתנו מספרת התורה על בת פרעה היורדת אל היאור לרחוץ, שכשרואה את תיבתו של משה ביאור, שולחת את ידה- אמתה ליטול את התיבה. (רש"י) התיבה היתה מרוחקת הרבה מן המקום שבו ניצבה בת פרעה, אלא שנס התרחש לה וידה התארכה, עד לתיבה, כדי להציל את הילד שנמצא בה. תמה על כך הרבי מקאצק זצ"ל, אמנם בסופו של דבר זכתה בת פרעה לנס חריג, אולם מלכתחילה מה טעם שלחה את ידה לעבר התיבה כשהיא מרוחקת כל כך, בשעה שאינה יודעת שהקב"ה יעשה לה נס?

השיב על כל הרבי מקאצק, שמבת פרעה ניתן ללמוד לקח חשוב, שעל האדם לעשות ככל יכולתו, גם אם כל החישובים מראים שלא יצלח. אמנם ההגיון צריך להורות להימנע ממעשה "חסר טעם" כזה, אולם החשק לעשות את המעשה הטוב צריך לגבור אפילו על ההגיון, ומי שניחן ברצון עז כזה מן השמים מסייעין בידו להוציאו לפועל, גם במחיר של התרחשות מופתית החורגת מן הטבע.

ללמדנו יסוד גדול: מהאדם נדרש לעשות רק את הצעד הראשון! פתחו לי פתח כחודו של מחט ואפתח לכם פתח כפתחו של אולם! צעד קטן בעולם הזה - צעד גדול לעולם הבא!

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

מידה זו של נשיאה בעול עם חברו מודגשת ביתר שאת במעשה מרים, שכן, מרים היא רק "אחותו" של משה, ואילו הגר שהיא "אמא" של ישמעאל נהגה להפך ממש, בראותה את מצבו הקשה של בנה מבלי יכולת לעזור לו, השליכתו ונתרחקה ממנו שלא תראה במותו", ותלך ותשב לה מנגד הרחק כמטווחי קשת כי אמרה אל אראה במות הילד". חושבת היא רק על עצמה ורגשותיה שלא תראה במות הילד, וכך תקל על עצמה, בדיוק הפך המידה של נשיאה בעול.

צאו וראו מה בין רחמי אחות בישראל, ובין רחמי אם באומות העולם.

זמני השבת
הזלקת נרות מוצאי שבת
5:31 4:27
נא לשמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת חתפילוז
ר"ת: 6:03

אָהֵל הַהֵלֵלִים

וְחַיִּיב אָדָם לְקַרֵּא הַפְּרָשָׁה

שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגֵּם

מצות קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, היא בכלל מצות תלמוד תורה. והנשים פטורות הן ממצות תלמוד תורה, מלבד לימוד ההלכות ועיקרי עניני התורה השייכים להן. ולפיכך הן פטורות גם כן מקריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום. ומכל מקום, אשה הרוצה לקרוא את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, תבא עליה הברכה, ויש לה שכר על כך. וכמו כן אשה שיש לה זמן, והיא לומדת את הפרשה עם פירוש רש"י, מקיימת בכך מצות תלמוד תורה, כדין כל מי שאינו מצווה ועושה. אבל חיוב ממש בלימוד זה, אין לה.

בשעת קריאת התורה בבית הכנסת, אסור לדבר בשום ענין. ומכל מקום, מותר מן הדין לקרוא את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום בזמן קריאת התורה בבית הכנסת, ואף על פי שאינו עומד בשעת קריאתו באותו מקום שהשליח ציבור עומד בו, כי הוא עסוק בקריאת תחילת או סיום הפרשה בשעה שהחזן קורא פסוקים אחרים, מכל מקום, מכיון שהוא עוסק באותו ענין שהחזן עוסק בו, מותר. וכן היה נוהג רבינו יהודה החסיד, שבכל שבת בשעת קריאת התורה, היה קורא באותה השעה את כל הפרשה, שנים מקרא ואחד תרגום. וכן פסק מרן השלחן ערוך (סימן רפה)

ומכל מקום כתב מרן בבית יוסף (סימן קמו), **שלכתחילה נכון יותר למדקדק בדרכיו, שיקרא את הפרשה אחר כך, או קודם לכן, ובשעת קריאת התורה יקשיב היטב לקריאה מפי השליח ציבור.**

אהל לחידוש

חידושים ופגנים לשולחן השבת

"ואלה שמות"

מדוע שינה פרעה שמותיהן של יוכבד ומרים לפועה ושפרה שהם שמות מצריים וכן את שמו של יוסף? שידוע היה פרעה כי כל זמן שהמיילדות יהיו נקראות בשמותיהן העבריים: "יוכבד" ו"מרים", לא יוכל לבוא אליהן בהצעה אכזרית כזו. להמית את ילדי ישראל. לפיכך ציווה אליהן תחילה לשנות את שמותיהן ל"שפרה" ו"פועה". סבור היה, כי לכשהיו נקראות בשמות מצריים ישפיע הדבר על כל הלך-רוחן וישנה את מהותן ואופיין, עד אשר יהיו מסוגלות לרצוח את ילדי ישראל. ורק אז נתן להם את הצו השני: "אם בן הוא והמיתן אותו". כל עצמו של האדם הוא השם. טמיעת השם משפיע מאד על טמיעה פנימית של הרוח והאופי. (הרה"ק מרימנוב זי"ע)

"ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף"

אילו ידע את יוסף, את עברו ואת תולדות חייו, היה יודע שכל האמצעים שנקטו כלפיו לרעה היו לאמיתו של דבר לטובה, גרמו להצלחתו ולעלייתו, ושכן יהיה גם לבני ישראל. (אמרי אש) **"הבה נתחכמה לו"**

הבה בגמטריא שתיים עשרה כמניין השבטים, "לו" הוא כנגד ל"וי מסכתות שבש"ס, וזהו שפרעה עם יועציו התיישבו להתחכם איך הם יכולים לבטל את ישראל מלימודם, ועל ידי זה לא יוכלו בני ישראל לעבוד את בוראם.

מעשה שהיה אצל בעל הקדושת לוי זצ"ל שהתנה עם עני מדוכא פשוט ובור שהוא יפרנס אותו וידאג לכל צרכיו, רק בתנאי שהוא ישמע בקולו ויעשה ככל אשר יצוהו, והנ"ל הבטיח לו. בערב יום הכיפורים לפני כניסת היום הקדוש קרא אותו אליו ואמר לו הלא ידוע לך שיש לנו הסכם, והנה אני את שלי קיימתי, עכשיו עליך לקיים הבטחתך ולשמוע בקולי לכל אשר אצוך. ובעודם מדברים, ציווה עליו ללכת ולעבור על דת התורה ולהמיר את דתו. הוא סירב בתוקף, ובעל הקדושת לוי זצ"ל הפציר בו וגזר בו שישמע בקולו כפי שהתנו ביניהם, עד שבתוך דין ודברים, העני מתוך רוב צער שהפצירו לעבור ח"ו על דת תוה"ק, תפס בזקנו של בעל הקדושת לוי, ונתלשו כמה שערות. לקחם הקדושת לוי זי"ע ונכנס לבית מדרשו ופתח ארון הקודש כששערות זקנו בידיו ומליצה בפה קדשו, שאפילו איש פשוט בור ועם הארץ, שסיפקתי לו את כל צרכיו, והבטיח לשמוע בקולי, עם כל זאת לא הסכים בשום אופן לעבור על דת תוה"ק. ובזה פירשו את הפסוק 'היה אתה לעם מול האלוקים והבאת אתה את הדברים אל האלקים' (שמות יח), שתאמר לעם דברים שהם "מול" האלקים, כלומר בהתנגדות לאלקים, ותראה איך שהם יתנגדו אליך, ואז והבאת את הדברים אל האלקים במליצה ישרה על כלל ישראל.

(שארית מנחם)

1. בפרשה 6 מילים רצופות שמופיעות בתפילת שמו"ע?

2. אדם עם 2 שמות מוזכר באותו פסוק פעמיים, כל פעם בשם שונה?

3. בפרשה 4 פעמים אותו מילה בפסוק אחד?

פירוטות יחי:

1. שכם- כתף (נח), שכם-בן המור

שכם-העיר, שכם- חלק (ויחי).

2. יהודה, העיר יהוד

3. גור אריה יהודה (ויחי), דן גור אריה (וזאת הברכה)

בין הפותרים נכונה תתקיים הגרלה על פרסים, תשובות התקבלו במייל:

8444774@Gmail.com

ברכה והצלחה בכל העניינים לאליאן בת נעימה הי"ו ומשפחתה

אהל המעשה

כל באי הכותל המערבי, אותו מקום קדוש בו שכנה שרויה; נתקלים בישיבה העומדת על תילה במלוא עוזו ותפארתה ממול לאבני הכותל, לא כולם יודעים מה מהותה של ישיבה זו ומה שמה, אז הנה: ישיבת "אש התורה" המיועדת לבחורים אמריקאים שורשיים הגולים למקום תורה וקדושה. ישיבה זו נוסדה והונהגה רבות בשנים על ידי ראש הישיבה הגאון רבי נח וינברג זצ"ל, הוא הגבר הקים עול תורה זה.

יומי נוקש קלות על דלתו של ראש הישיבה הפותח את הדלת לרווחה בחיוך לבבי, מזמינו פנימה ושואל למבוקשו. כבוד ראש הישיבה – פותח יומי בגמגום מה – אני חייב לצאת עוד כשבועיים בפלייט ישיר אלי ניו יורק מולדתי; כפי שידוע לראש הישיבה אני אלוף במשחק השח-מט ובעוד כשבועיים ימים תתקיים שם תחרות ענק בין כל האלופים, רצוני לצאת לשם ואני מבטיח לחזור עד מהרה לספסל הישיבה. ראש הישיבה רבי נח מהרהר קלות ולאחר פונה ואומר: יומי יקירי, לא אוכל למנוע ממך לנסוע כאוות נפשך, אך תרשה לעשות עמך דיל, בא נתישב למשחק שח-מט כעת כאן בחדרי, והיה אם אתה מנצח אזי לא די שאתן לך את ברכתי לדרכך אלא אף אשלם לך מכיסי הפרטי את הוצאות הטיסה; אך רצוני לקבל הבטחה מפיך שאם הניצחון יעלה בידי אזי תישאר ללמוד בישיבה ללא שום טיסה. יומי הבטיח. הוא מיהר להביא מחדרו את משחק השח-מט עשוי הבדולח היקר שברשותו, הניחו על שולחנו של ראש הישיבה כשבמוחו חולפת לה המחשבה כי בין כך ובין כך תוך רגעים מועטים יצא הוא מהחדר כשידו על העליונה ובתוך ידו אלף וחמש מאות דולר טבין ותקילין 'צידה לדרך'.

המשחק התחיל וככל שנקפו הדקות לא נראה שהוא בא אל סיומו, יומי התאמץ בכל ידיעותיו הרחבות בשיטות המשחק, אך ראש הישיבה נודע כאלוף לא פחות ממנו; שעתיים תמימות עברו עד לאותו צעד בו צעד ראש הישיבה עם הסוס והכריז מלא סיפוק: "שח-מט". יומי נשאר בישיבה, ואף הגביר פעלים בתורה ממלחמת השח-מט למד על מלחמתה של תורה, לשמור על כתרו של מלך מלכי המלכים כתר תורה העולה על גבי כל הכתרים, וברבות השנים נישא בארץ הקודש וגדל תלמיד חכם לתפארת.

לימים משפגש יומי בראש הישיבה, פנה אליו: ראש הישיבה, התמיהה מנקרת במוחי כבר שנים רבות, מנין שאב ראש הישיבה את כל הידע העצום במשחק מורכב זה.. וראש הישיבה ענה בחיוכו הנצחי: דע לך שאיני מכיר ובקי כלל בדרכי משחק זה, ואת כלליו זכרתי אך מתקופת הילדות בה שיחקתי פעם ופעמיים במשחק זה. אבל באותו רגע עמדה לנוכח עיני כל תורתך על כף המאזניים, וידעתי שאם תיסע שוב לא תחזור אותו אחד. על כן מיקדתי את כל כוחותי והתרכזתי בריכוז יתר, ובלבד שתישאר ללמוד תורה... והריכוז אכן עשה פירות... הרי שלך לפניך...

סיפור הצלתו של משה רבנו בידי בת פרעה שימש את רבי מאיר שפירא מלובלין זצ"ל באחת מנסיעותיו לאמריקה, כדי לאסוף כסף לטובת הישיבה. היה זה באחד המקומות בהם הזהיר אותו הגבאי לפני שעלה לדרוש, כי הקהל במקום זה לא התברך ברמת משכל גבוהה מדי, וכי טוב יעשה אם ינמך ככל יכלתו את רמת הדרשה. פתח, אפוא, הרב את פיו ואמר: קהל נכבד, ודאי מכירים אתם את סיפור הצלתו של משה רבנו. הוא היה בתיבה, בתוך הסוף, ובכה בכי נורא, עד שבת פרעה שירדה לרחוץ, שמעה את קולו, ראתה אותו והצילה אותו. בת פרעה – המשיך הרב – לא ידעה שהיא מצילה את משה רבינו! תארו לעצמכם, כמה גדולה היתה שמחתה לו ידעה, שהיא מצילה את משה רבנו בכבודו ובעצמו! כל אחד שתורם לישיבה – קרא הרב ברגש – אינו יודע איזה אדם גדול יצא מן הישיבה הזה? מי יודע, אולי התרומה שלכם תגרם שיצא מן הישיבה משהו כדוגמת ה"חפץ חיים"? כדאי, אם כן, לכל אחד ואחד לתרום כפי יכלתו! מיד בסיום דבריו נערכה בין הקהל מגבית. כשסיים הרב לגבות את התרומות יצא מבית הכנסת. רק כעת הזדמן לו להבין, באפן בלתי אמצעי, מהי באמת, רמת ההבנה של הקהל: אב ובנו צעדו בסמוך אליו, ומבלי להתכוון שמע הרב את שיחתם המעניינת: הבן הצביע על הרב ושאל את אביו: "אבא, זה הוא, מי שהיה שם בתוך התיבה?". "ודאי", השיב האב, "והוא נצל משם!", המשיך הבן. "כן". אמר האב "אם כן, מגיע לו עשרה דולרים לפחות..."

**כשדלת אחת נסגרת,
דלת אחרת נפתחת**
פעם אחרונה שאני קונה ארון איקאה.

חבל שאי אפשר להוסיף לגשם
איזה 20 שקל, שינקה גם את הרכב מבפנים...

בתפריט של המסעדה רשום 'מנת השף'
כאילו שאת כל השאר בישל המאבטח (:

על דלת חנות ראיתי השבוע:
אשוב בעוד 5 דקות
אם לא חזרתי תוך 5 דקות תקרא את זה שוב.

בתכל'ס כולנו היינו רוצים להיות כמו הגשם
עובד יום אחד ואחר כך שבועיים חופש.

הרגע הזה שאתה מפהק ופתאום
השמיעה שלך עוברת לאיכות
HD

קצת מאתל

"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו".

המדרש תמה על לשון הפסוק שסופו סותר את תחילתו, מתחילה כתב "הבאים" לשון הווה, ואז מסיים "באו" לשון עבר. ובאמת, עברו 17 שנה מאז בואו של יעקב למצרים עד פטירתו, ועוד שנים רבות עד שהחל השעבוד בפועל, אם כן,

מדוע נקטה התורה בלשון "הבאים מצרימה".

החיד"א מביא רמז בתחילת הפסוק, סופי התיבות של המילים: ואלה שמות בני ישראל הבאים, יוצרים את המילה תהלי"ם. הרמז הוא נהדר, אבל צריכים להבין מה רוצה התורה לרמוז לנו בו.

רבי יששכר דב רוקח, האדמו"ר מבעלזא, שליט"א, מסביר כאן רעיון חשוב לכל יהודי באשר הוא: בתקופות חיינו השונות אנו נמצאים במצבי רוח מגוונים מאוד, החל משמחה ואושר עד חלילה צער וכאב. ביניהם כמובן נמצאים עוד מצבים רבים מאוד. מעניינת העובדה, שכל יהודי, בכל זמן - יהיו מצב רוחו והרגשתו אשר יהיו - בעת שיקרא בספר התהלים ירגיש כאילו נכתבו הדברים בדיוק עבור מצבו הנוכחי. איך ייתכן שמזמורים אשר נכתבו על ידי דוד מלך ישראל לפני אלפי שנים יקלעו בכל עת ובכל זמן לכל מצב רוח נתון כאילו הרגע ניתנו עבורו משמים? ביאור הדברים הוא כך: דוד המלך עבר רבות בימי חייו, אך תמיד תמיד הקו שהנחה והוביל אותו היה ביטחון ואמונה בה'. עיקרון זה מופיע לכל אורך פסוקי ספר התהלים כחוט השני, אין מצב בו דוד המלך לא שם מבטחו על ה' יתברך שהוא זה שיתמוך בו ויהווה לו משענת. בטחונו המופלג היה כתינוק שנמצא בחיקה של אמו, הוא אינו דואג לאוכל ולא לשתיה, לא למצב הביטחון ולא למשכנתא שחזרה. רק אימא המסורה היא זו שתדאג לו. הוא? פנוי לשחק ולהשתובב באושר עד שתגיע הבעיה הראשונה, באותה השנייה הוא פורץ בבכי או בזעקה והוא בטוח שאימא תבוא לחלץ אותו מצרתו.

איך מתקשרים פסוקי התהלים לגלות מצרים? כאן באה התורה לרמוז לנו שאמנם בני ישראל - יעקב אבינו - שהגיעו אתו למצרים (את יעקב איש וביתו באו) הגיעו לשם לפני שנים רבות. אך תמיד כל אדם מ"בני ישראל" נחשב כאילו כעת הגיע "מצרימה", אופפות אותו צרות ובעיות שעליו לפתור, הוא נתון במייצרים שמגבילים אותו ומונעים ממנו לפרוח ולפעול. למה סיפרה לנו התורה נקודה זאת? כדי שנבין שעצה היחידה לצאת ממצבים כעין אלו, היא אחת: כמו שדוד המלך השליך יהבו על ריבונו של עולם כי ידע שרק הוא מסוגל להוציאנו מן המייצר, כך גם אנו נזכור תמיד שיש מיצרים - גשמיים ורוחניים - מהם צריכים אנו לצאת, ואין לנו על מי לסמוך אלא על אבינו שבשמים.

לבריאות ברכה והצלחה
סמי בן חילוה הי"ו
שמחה בת שרה הי"ו
 הם וילדיהם וכל אשר להם.

סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
 מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי מיד לאחר מנחה
בביכני"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה 16:15

בית הכנסת
"יעולי בבל"
ני"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

תפילות בימי חול: שחרית - 7:30
מנחה - 16:15 ערבית - 17:00

שיעורי תורה אחרי ערבית
יום א' ב' ד' - רב בית הכנסת
הרב יהונתן הכהן אמדדי שליט"א

יום ג' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ה' - הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' - הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה 19:00

תפילות שבת קודש:
שיר השירים - 16:00 מנחה - 16:15
קבלת שבת - 16:40
שחרית - 7:00 מנחה א' - 13:30
מנחה ב' - 16:00 ערבית - 17:00

שיעורי תורה בשבת:
הרב בן יאבו שליט"א - 12:30 וב-14:10

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
 לזכות להצלחה ולבריאות איתנה

אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן נגיס ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו

דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילות שחרית - 7:00
מנחה וערבית (סמוכות) 16:15
שיעורי תורה אחרי ערבית

יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הגאון ר' אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב רפאל עגיב שליט"א
יום ד' - הרב בן יאבו שליט"א

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00